

Viaplay Groups svar på remiss (KU2022/00908R) om förslag om stöd för audiovisuella tjänster

Vilka vi är?

Viaplay Group AB (Viaplay Group, tidigare Nordic Entertainment Group) är ett av världens snabbast växande streamingbolag och Nordens ledande underhållningsleverantör. Vi underhåller miljontals människor varje dag med våra streamingtjänster, Tv-kanaler radiostationer och produktionsbolag. Vårt syfte är att förmedla berättelser, beröra människor och vidga perspektiv.

Med huvudkontor i Stockholm är vi stolta över vårt nordiska DNA. Den 1 januari 2021 flyttade vi registreringarna för våra streamingtjänster och sändningslicenser till Sverige, vilket visar vårt långsiktiga engagemang för den högkvalitativa nordiska kreativa sektorn.

Sverige kommer att utgöra vår långsiktiga regulatoriska bas och härifrån kommer vi att fortsätta vår ambitiösa internationella expansion av streamingtjänsten Viaplay. Idag finns Viaplay i Sverige, Danmark, Norge, Finland, Island, Estland, Lettland, Litauen, Polen, USA och Nederländerna. Under 2022 kommer tjänsten lanseras i Storbritannien, och därefter planerar vi att lansera tjänsten i Kanada, Tyskland, Österrike och Schweiz innan utgången av 2023.

Viaplay Group investerar mer i nordiskt originalinnehåll än något annat företag och har som målsättning att lansera minst 70 Viaplay originalproduktioner under 2022.

Övergripande synpunkter

Viaplay Group tackar för möjligheten att inkomma med synpunkter och välkomnar regeringens förslag att införa ett svenskt s.k. produktionsincitament. Sverige är framstående när det kommer till dramaproduktioner, men tyvärr produceras många av de svenska produktionerna inte i Sverige. Att producera i Sverige är dyrt och det finns bara begränsat med viss arbetskraft för den som ändå väljer att producera i landet. Viaplay Group har som ett exempel nyligen producerat filmen *Hilma*, om den banbrytande svenska konstnären Hilma af Klint (1862-1944) skapad av den internationellt erkände regissören Lasse Hallström. På grund av utevaron av produktionsincitament och i övrigt tillräckligt fördelaktiga förutsättningar att producera i Sverige, producerades merparten av filmen i Litauen trots filmens starka kopplingar till den svenska kulturen. Vi tror att ett välutformat produktionsincitament kan möjliggöra att fler produktioner kan genomföras helt och hållet på hemmaplan. Det kan i sin tur generera nödvändiga arbetstillfällen särskilt för vissa yrkeskategorier som till exempel kameraarbetare och övrig produktionspersonal. Vi tror också att det kan leda till att fler svenska produktioner blir mer hållbara, eftersom det innebär reducerade resor och transporter till och från andra länder.

Viaplay Group noterar att regeringen inspirerats av de redan tillgängliga finska och norska produktionsincitamenten för vissa element i förslaget till förordning om statligt stöd till produktion av audiovisuella verk (stöddordningen). Till exempel när det gäller stödnivån om 25 procent som Viaplay tror är en välavvägd och rimlig ersättningsnivå och lik de vi ser i Norge och Finland. Viaplay Group har erfarenheter av andra stöddordningar i Europa och vill göra ett övergripande medskick om det litauiska stödet som har utformats på ett sätt som minskar administration för stödsökande och ökar möjlighet till planering av stödberättigade produktioner genom en transparent stödprocess. Vi återkommer till specifika element i den litauiska stöddordningen i våra mer detaljerade synpunkter nedan.

Specifika synpunkter

Beloppsgränser

Viaplay Group noterar att 300 miljoner kronor har gjorts tillgängliga för 2022 genom budgetpropositionen 2022 (BP22) samt att 100 miljoner avsätts för åren 2023–2025. 300 miljoner är en god och mycket välkommen start. Samtidigt är film- och serieproduktion som nämnt ovan dyrt och Viaplay Group anser att regeringen bör överväga att öka anslaget kommande år för att stödet ska få avsedd effekt. Särskilt de 100 miljoner som avsatts för åren 2023 till 2025 kommer inte räcka för att bidra till att fler produktioner genomförs i Sverige. Vi hoppas därför att regeringen kommer att skjuta till mer medel i kommande budgetpropositioner. Ju mer långsiktigt och transparent stödet kan utformas, till exempel genom att ytterligare medel tillförs genom fleråriga anslag, desto större möjlighet finns för bolag att våga planera för att lägga sina produktioner i Sverige.

Det bör också övervägas om det ska finnas en fördelningsprincip för de tillgängliga medlen och hur mycket stöd som en stödberättigad produktion kan få utifrån hur stor nytta produktionen bidrar till för den svenska kultursektorn. Motsvarande kriterium finns inte i till exempel det norska systemet, vilket var en av flera faktorer som vid ett tillfälle ledde till att merparten av stödet gick till en enda internationell produktion, som i det fallet inte maximerade mervärdet för den norska kultursektorn. Produktionen i fråga, som endast tillfälligt skett i Oslos hamn, använde inte norsk arbetskraft och bidrog inte heller till att mervärde i andra branscher skapades i form av hotellnätter, restaurangbesök eller turism. Viaplay Group, tillsammans med en rad andra lokala stödsökande som ansökt om och haft förhoppningar om stöd, gick miste om stöd helt och hållet.

När det gäller de beloppsgränser som föreslås för lägsta totalbudget för att få stöd anser Viaplay Group att dessa är väl högt satta. För att säkerställa bredd i vilka format som beviljas stöd, bör regeringen överväga att sänka beloppsgränserna något, till exempel från tio till fem miljoner kronor per avsnitt för serier. Sänkta beloppsgränser minskar också risken för att systemet ska stänga dörrar för oberoende producenter som ofta arbetar med mindre produktioner.

Hanteringen av ansökningar

Viaplay Group ställer sig försiktigt positivt till stödordningens förslag om att Tillväxtverket (TVV) ska hantera stödansökningar och att det ska ske enligt en först-till-kvarn-princip. Viaplay Group har inte erfarenhet av en motsvarande hanteringsmodell från andra EU-länder i vilka bolaget är verksamt. En sådan hantering bör medföra att det till exempel inte går att favorisera vissa genrer.

Föreslagna tidsfrister och administrativa aspekter

I Sverige produceras en stor del av innehållet mellan april och oktober främst p.g.a. de vädermässiga och ljusrelaterade förutsättningarna under den perioden. Därför anser Viaplay Group att utlysningarna bör planeras till första respektive andra kvartalet varje år för att på bästa sätt stimulera till goda produktionsförutsättningar i Sverige. Som tidigare nämnts så ser Viaplay Group vissa fördelar med det litauiska stödsystemet, och när det gäller tidsfrister så är en av flera fördelar med det litauiska stödet att ansvarig myndighet lämnar besked om beviljat stöd i god tid inför produktionsstart. Det bidrar till en transparens rörande stödprocessen och gör att stödberättigade produktioner kan planeras väl. Regeringen bör överväga att lägga till ett krav på att TVV ska lämna besked senast sex till åtta veckor innan produktionsstart för att stödmottagaren ska ha optimala förutsättningar att planera produktionen.

I stödordningen föreslår regeringen en rad förutsättningar för att kunna beviljas stöd, bland annat att producenten under de närmaste fem åren före ansökan har haft huvudansvaret för produktionen av minst ett audiovisuellt verk som har distribuerats. En sådan gräns omöjliggör för nya, unga, producenter som aldrig tidigare har haft huvudansvaret för en produktion, att få erhålla ifrågavarande stöd. Viaplay Group är stolta över att ge nya producenter - som försöker slå sig in på marknaden - en chans genom vår plattform och anser att det föreslagna kravet skulle hämma nya producenters möjlighet till inträde på marknaden. Ett svenskt produktionsincitament bör enligt Viaplay Groups mening inte ha en sådan begränsning. I stället bör ett kriterium formuleras som främjar nya svenska talanger. Det gynnar också svensk kultursektor och export. Däremot förstår Viaplay Group regeringens behov av att ha en garanti vad gäller det producerande bolagets erfarenhet. Att helt och hållet lägga över erfarenhetskravet på det sökande företaget skulle inte heller vara positivt, eftersom detta skulle resultera i att nystartade produktionsbolag med erfarna producenter inte skulle kunna beviljas stöd. Därför föreslår Viaplay Group att regeringen överväger att utforma ett alternativt erfarenhetskrav, så att det träffar antingen producenten eller företaget som under de närmaste fem åren före ansökan har haft huvudansvaret för produktionen av minst ett audiovisuellt verk som har distribuerats.

Vissa definitioner

Viaplay Group anser att vissa begrepp bör definieras närmare i regeringens förslag. I sammanhanget där promemorian talar om 'projekt' bör regeringen överväga att närmare definiera vad som är sista ansökningsdag. Det skulle till exempel kunna vara första inspelningsdag av relevant produktion/säsong. Genom att närmare definiera dessa termer åstadkommer regeringen mer

tydlighet i stödordningen. Terminologin används redan i andra stödmodeller, vilket kommer underlätta för aktörer som redan är bekanta med andra stödsystem. De exempel på definitioner som angetts ovan är också redan vedertagna hållpunkter i produktionen som används av branschen.

Vidare utgår Viaplay Group ifrån att "distributionsavtal" har använts som utbytbar term i förhållande till produktionsavtal eller samproduktionsavtal med den beställande plattformen eller kanalen. I de flesta fall är avtal *om* distribution löst genom produktionsavtalet, men avtal *med* distributören för tredjepartsförsäljning ej ingånget före första inspelningsdagen. Så om detta krav på *distributionsavtal* finns kvar, så skulle det innebära ett problem. Vi föreslår även att företagshemligheter och känslig affärsinformation ska hamna utanför de två parter som ingår avtalet. Detta eftersom risken för att kravet bör begränsas till ett s.k. *letter of commitment* eller någon form av sammanfattande dokument som beskriver vad parterna bestämt (i förhållande till att uppfylla de krav som ställs från TVV).

Slutligen ifrågasätter Viaplay Group behovet av kravet på en s.k. 'färdigställande-garanti eller motsvarande försäkring' i 6 § p. 6 i stödordningen. Ett sådant krav går utöver vad som normalt krävs av en produktion. Det är kostsamt och enligt Viaplay Group bara nödvändigt när det finns *specifika riskmoment* som anses tillräckligt stora och ligger utanför den enskilda producentens kontroll. Om någon form av garanti måste uppvisas så ser Viaplay Group att regeringen överväger att begränsa ett sådant krav till när sådana specifika riskmoment finns, alternativt att regeringen överväger att i stället ställa krav på en moderbolagsgaranti (Parental Guarantee). Det kan dock skapa en orättvisa i vem som kan söka stöd eftersom inte alla produktionsbolag har ett moderbolag.

Sammanfattning

- **Öka anslaget** för att stödet ska få avsedd effekt och **addera en fördelningsprincip** för att säkerställa att inte en ensam aktör kan få hela stödpoten.
- **Överväg att sänka beloppsgränserna** något för att inte utesluta vissa format från att få stöd. Beloppsgränsen för serier bör sänkas till minimum fem miljoner kronor per avsnitt
- **Säkerställ att nya producenter inte missgynnas genom krav på tidigare erfarenhet** genom att överväga ett alternativt erfarenhetskrav för producent **eller** produktionsbolag.
- **Utforma de administrativa kriterierna med inspiration från det litauiska systemet** i fråga om förutsägbarhet, framförhållning och transparens.
- **Överväg att förtydliga skrivningar om distributionsavtal** i stödordningen.
- **Överväg ersätta krav på distributionsavtal** med krav på s.k. 'letter of commitment'.
- **Överväg att ta bort kravet på en s.k. 'färdigställande-garanti eller motsvarande försäkring'**.

Viaplay Group har genom vår expansion och erfarenhet av produktion på flera marknader en god överblick och är välinsatta i för- och nackdelar för att gynna inhemsk produktion genom olika ordningar för produktionsincitament i Europa. Vi vill gärna bidra aktivt till utformningen av det svenska stödet med hjälp av specialister bland våra medarbetare och bokar gärna ett möte för att dela erfarenheter som kan vara till nytta för Regeringskansliet i slutberedningen av stödordningen efter avslutad remissrunda.

Med vänlig hälsning,



viaplay GROUP